

Η μετάβαση του παιδιού στον Βρεφικό Βρεφονηπιακό Παιδικό Σταθμό



Η μετάβαση του βρέφους, του μικρού παιδιού από το σπίτι και η υποδοχή του στο καινούργιο, οργανωμένο περιβάλλον Προσχολικής Αγωγής τον Βρεφικό/Βρεφονηπιακό και Παιδικό Σταθμό, είναι μια ιδιαίτερη, δυναμική, σημαντική, πολυσύνθετη διαδικασία με για το ίδιο την οικογένεια του, τους οικείους του.

Το παιδί σε αυτή την τρυφερή, ευαίσθητη αλλά λιγότερο ώριμη ηλικία καλείται να διαχειριστεί τον αποχωρισμό από την οικογένειά του, τα πρόσωπα αναφοράς του, τις καθημερινές ρουτίνες του και να εγκλιματιστεί σε έναν καινούργιο περιβάλλον, προσπαθώντας να επικοινωνήσει και να συνδεθεί με άγνωστα για εκείνο πρόσωπα μέσα από μια απαιτητική συναισθηματική κυρίως προσπάθεια που προσκρούει συνήθως στα 'θέλω' του, στις ανάγκες του και στις μέχρι τότε εμπειρίες του.

Η σημαντική αυτή απόφαση της οικογένειας και ο δρόμος προς την υλοποίηση της θέλει προετοιμασία, σταθερότητα δημιουργεί μικρά άγχη, αγωνίες με αντικρουόμενα συναισθήματα για όλους όσους εμπλέκονται σε αυτό.

Από τη μια η χαρά είναι μεγάλη που το παιδί θα ανοίξει σιγά-σιγά τα φτερά του έξω από την οικογένεια, στην αγκαλιά, φιλοξενία και γνώση έμπειρων και πιστοποιημένων παιδαγωγών, παίρνοντας τα πρώτα μαθήματα ζωής σε ένα

ασφαλές, ζεστό, δημιουργικό περιβάλλον πλούσιο σε ερεθίσματα και προσαρμοσμένο στις ανάγκες του.

Θα εμπλουτίσει τις εμπειρίες του, θα αλληλεπιδράσει, θα αποκτήσει κοινωνικές δεξιότητες συναναστρεφόμενο με άλλα παιδιά, θα μάθει να ακολουθεί κανόνες, θα έχει περισσότερες επιλογές, θα αυτενεργεί, θα αυτονομηθεί.

Μέσα από την έμφυτη ανάγκη του για παιχνίδι, θα γνωρίσει και θα βιώσει τις ποικίλες-πολλαπλές μορφές του και ευεργετικές επιδράσεις του. Το ελεύθερο και δομημένο παιχνίδι θα αποτελέσει τον πυρήνα, την βασική ενασχόλησή του, το ουσιαστικό παιδαγωγικό εργαλείο στην τάξη και στην αυλή που θα το οδηγήσει σε σπουδαίες προσωπικές και συνεργατικές ανακαλύψεις και κατακτήσεις.

Θα αποκομίσει γνώσεις, θα ευαισθητοποιηθεί για σημαντικές αξίες στην ζωή του ανθρώπου, την συνεργασία, το ομαδικό πνεύμα, την ενσυναίσθηση, την φιλία, την δημοκρατία, την αλληλεγγύη, την ειρήνη κ.α.

Θα έρθει σε επαφή με σπουδαία θέματα, χώρους και εμπειρίες που προσφέρουν οι τέχνες, η μουσική, το βιβλίο, οι καλλιτεχνικές δράσεις, οι Φυσικές επιστήμες κ.α.

Θα αναπτύξει την παιδεία του ως ένας μικρός πολίτης που κάνει τα πρώτα του βήματα και αναπτύσσει σταδιακά την

προσωπικότητά του αλληλεπιδρώντας με άλλα παιδιά, παιδαγωγούς, μέσα από την πρώτη ευαισθητοποίησή του για την φιλοζωία, την διαπολιτισμικότητα, την συναισθηματική αγωγή, την αναπηρία, την αγωγή υγείας, την διαφορετικότητα την αξία της υγιεινής διατροφής, την φύση, την οικολογία, την σύνδεση με την Τρίτη ηλικία κ.α.

Θα βοηθηθεί ολόπλευρα και αντισταθμιστικά σε κάθε τομέα της ανάπτυξης του και θα αποκτήσει τις πρώτες δεξιότητες της ζωής.

Όλα αυτά αποτελούν το κίνητρο, έχουν θετικό πρόσημο και αξία για κάθε παιδί που θα φιλοξενηθεί στον Σταθμό.

Κάθε αρχή όμως και λίγο δύσκολη... Τόσο για τους μικρούς όσο και για τους μεγάλους. Θέλει υπομονή, σταθερότητα, ενσυναίσθηση, ανθεκτικότητα, κατανόηση, σεβασμό για όλο αυτό που συμβαίνει στην ζωή του παιδιού, λαμβάνοντας πάντα υπ όψιν ότι το κάθε παιδί είναι μοναδικό, με τα δικά του χαρακτηριστικά προσωπικότητας, έχει τον προσωπικό του ρυθμό εξέλιξης, φέρει τις δικές του εμπειρίες, συνήθειες, επιρροές, προτιμήσεις και αρχές από το σπίτι.

Με αυτό το σκεπτικό παραθέτουμε τα παρακάτω βήματα πιστεύοντας ότι θα βοηθήσουν στην ομαλή μετάβαση του παιδιού στο καινούργιο του περιβάλλον:

***Επικοινωνούμε τηλεφωνικά με τον Σταθμό προκειμένου να ορίσουμε μια συνάντηση με την προϊσταμένη πριν ξεκινήσει το παιδί. Αυτή η συνάντηση θα βοηθήσει σχετικά με την υποδοχή του παιδιού, (πότε θα ξεκινήσει το παιδί, ώρα προσέλευσης-αποχώρησης για τις πρώτες μέρες, ποιοι θα το συνοδεύουν, τηλ. επικοινωνίας, αν χρειάζεται να φέρει κάτι μαζί του, γνωριμία με την παιδαγωγική ομάδα). Επιπλέον θα μας δοθεί η ευκαιρία να μεταφέρουμε ένα σημαντικό θέμα που το αφορά (π.χ. θέμα υγείας), να ενημερωθούμε για την λειτουργία του Σταθμού, για το παιδαγωγικό πρόγραμμα κ.α. Καλό είναι να παρευρίσκεται και το παιδί για να έχει μια πρώτη εντύπωση από το σχολείο του.**

***Η παραμονή του παιδιού στον Σταθμό για τις πρώτες μέρες είναι ολιγόωρη πάντα με σεβασμό στις ανάγκες, αντοχές, αντιδράσεις και συναισθηματικές διακυμάνσεις του . Τα παιδιά είναι πολύ μικρά ηλικιακά. Ειδικά τα βρέφη που έχουν έντονο το άγχος αποχωρισμού από τα οικεία πρόσωπά τους, χρειάζονται περισσότερο χρόνο για να εγκλιματιστούν ήπια. Σταδιακά αυξάνεται η διάρκεια παραμονής τους μέχρι να φτάσουμε στον επιθυμητό και επιλεγμένο χρόνο.**

***Η γνωριμία μας και καλή επικοινωνία και συνεργασία με τις/τους παιδαγωγούς που θα είναι υπεύθυνες/οι για το παιδί, αποτελεί βασική προϋπόθεση για την καλή έκβαση**

όχι μόνο της περιόδου μετάβασης αλλά και όλης της χρονιάς. Η επιστημονική κατάρτιση, η γνώση, η εμπειρία των παιδαγωγών θα βοηθήσουν να γίνει όσο πιο ομαλά και ανώδυνα η μετάβαση του παιδιού και να νιώσει ευπρόσδεκτα, φιλικά, ζεστά στην ομάδα και στον χώρο.

*Η προετοιμασία του παιδιού σχετικά με την καινούργια συνθήκη της ζωής του, συντελεί πολύ στην κατανόηση, αποδοχή αλλά και μείωση των δικών του 'φόβων', το εμπυχώνει και το διευκολύνει. Η δύναμη του λόγου και της συζήτησης με το παιδί μας, το παιδικό βιβλίο με σχετική θεματολογία, η εμπειρία από ένα μεγαλύτερο αδελφάκι αν υπάρχει, η παρουσίαση του σχολείου με ελκυστικό τρόπο και με θετικά κίνητρα για το 'πως περνάνε τα παιδιά εκεί', χωρίς όμως υπερβολικές προσδοκίες, είναι λίγα από αυτά που μπορούμε να μοιραστούμε με το παιδί για να το βοηθήσουμε.

Γνωρίζοντας πως αυτή η αλλαγή αποτελεί ορόσημο στην ζωή του παιδιού, καλό είναι στον προγραμματισμό της οικογένειας να αποφεύγονται παράλληλα κι άλλες σοβαρές αλλαγές (π.χ. μετακόμιση,) που θα επηρεάσουν και θα δημιουργήσουν επιπλέον σύγχυση, ανησυχία σε εκείνο και στα υπόλοιπα μέλη. Ο επαρκής και σωστός ύπνος θα βοηθήσουν στην ανθεκτικότητα και θετική του διάθεση.

***Οι πρώτες μέρες που συνοδεύουμε το παιδί στον Σταθμό είναι μια ιδιαίτερη μέρα με έντονο συναισθηματικό φορτίο. Η ψυχραιμία, η σταθερότητα, η σιγουριά, η ειλικρίνεια, η συνέπεια, η υπομονή και η κατανόηση βοηθούν στην αποτελεσματικότητα των κινήσεών μας.**

Μοιραζόμαστε με το παιδί την αλήθεια ότι θα παραμείνει για λίγο στον Σταθμό με τις παιδαγωγούς και τα άλλα παιδιά, το χαιρετάμε και το διαβεβαιώνουμε ότι θα επιστρέψουμε να το πάρουμε. Η διακριτικότητά μας κατά την προσέλευση και αποχώρηση μας από τον Σταθμό, έχει μεγάλη αξία τόσο για το δικό μας παιδί όσο και για τα άλλα παιδάκια που κάνουν την προσπάθειά τους. Μεταφέρει ηρεμία και σιγουριά.

Το παιδί πιθανόν να αντιδράσει, να διαμαρτυρηθεί, να εκτονωθεί αλλά αυτό δεν πρέπει να μας πάει βήματα πίσω. Είναι μια φυσιολογική και αναμενόμενη έκφραση και αντίδρασή του. Σε περίπτωση όμως που η αντίδραση είναι μεγάλη, δείχνει έντονη διαμαρτυρία και απόγνωση, καλό είναι να συζητήσουμε με την παιδαγωγική ομάδα για την πορεία της προσαρμογής και να επαναπροσδιορίσουμε την διάρκεια παραμονής του, να ανιχνεύουμε άλλους λόγους που ενδεχομένως δημιουργούν τις έντονες αντιδράσεις με σεβασμό στο παιδί και προτεραιότητα πάντα το καλύτερο για εκείνο και την ψυχική του υγεία.

***Τα παιδιά, στο ξεκίνημα αυτό πρέπει να έχουν σταθερή καθημερινή παρουσία έτσι ώστε σταδιακά να αναπτυχθεί η καινούργια τους ρουτίνα και να συνδεθούν σωστά με τα νέα πρόσωπα.** Στην περίπτωση που προκύψει θέμα υγείας για το παιδί, τότε παραμένει στο σπίτι μέχρι να γίνει καλά και ενημερώνουμε τις παιδαγωγούς. Επιστρέφοντας συνεχίζεται σταδιακά η διαδικασία της προσαρμογής.

***Η άνετη ένδυση των παιδιών, με κατάλληλα ρούχα και παπούτσια βοηθούν την κινητικότητά τους, στο υπαίθριο παιχνίδι και σε άλλες δραστηριότητες που συμμετέχουν, χωρίς δισταγμούς, φόβους και ανασφάλειες π.χ. μην λερώσουν τα καλά τους ρούχα ή γλιστρήσουν με τις σαγιονάρες κ.α. Πόσο μάλλον τώρα στην αρχή, μέχρι να εξοικειωθούν με τον χώρο.**

*** Πολλά παιδιά εκφράζουν τις εντυπώσεις τους, μοιράζονται τις καινούργιες τους εμπειρίες με τους οικείους, άλλα πάλι λιγότερο ή καθόλου. Θέλουν περισσότερο χρόνο, την κατάλληλη ώρα και τρόπο, χωρίς πίεση, με ερεθίσματα και ερωτήσεις που θα τα κάνουν να νοιώσουν άνετα και έτοιμα για συζήτηση κ.α. Είναι σημαντικό να είμαστε συναισθηματικά διαθέσιμοι και με αποδοχή στις διαθέσεις του παιδιού.**

*Ολοκληρώνοντας σε ένα τόσο ευαίσθητο και σημαντικό θέμα όπως αυτό της 'μετάβασης' των παιδιών στον Σταθμό, η ουσιαστική και αποτελεσματική προσέγγιση κρίνεται και διαμορφώνεται μέσα από το καλό κλίμα επικοινωνίας και συνεργασίας:

Σταθμού-Παιδιού-Οικογένειας

Στον σύνδεσμο που ακολουθεί:

<https://www.prosxolikavyrona.gr/vivlia-gia-pedia-schetika-me-to-thema-tis-metavasis-ston-pediko-stathmo> ,

στην ιστοσελίδα Προσχολικά στον Βύρωνα, φιλοξενείται λίστα με βιβλία για παιδιά και γονείς, σχετικά με το θέμα της μετάβασης των παιδιών στον Παιδικό Σταθμό. Μια μικρή γεύση από την 'ζωή', τις δραστηριότητες, το παιχνίδι των παιδιών στους Βρεφικούς και Παιδικούς Σταθμούς μπορείτε να την μοιραστείτε με το παιδί (συμβάλλοντας στην προετοιμασία του) μέσα από τις αναρτήσεις μας στην σελίδα των Σταθμών 'Προσχολικά στον Βύρωνα' στο face book.

Καλωσορίζουμε τα παιδιά κι ευχόμαστε η καινούργια μας χρονιά να κυλήσει όμορφα, χαρούμενα, με υγεία, πρόοδο, δύναμη και καλές δημιουργικές βιωματικές εμπειρίες για εκείνα και όλους τους συμπορευόμενους!!

Επιμέλεια κειμένου: Άννα Στάση

Άννα Στάση

Μαριάννα Τζοβάρα

Αναπληρώτρια Προϊσταμένη

Αναπληρώτρια Προϊσταμένη

Τμήματος Παιδαγωγικού

Διεύθυνσης Βρεφικών-Παιδικών Σταθμών